

[Stærmosen.]

Form, som Tilsynsparagrafferne har i den gældende Lov. Det maa jo nemlig være ganske klart, at hvis en tysksproget Folkehøjskole faar Godkendelse i Fremtiden, bliver det Tilsynet med Undervisningen, der bliver det særlig vigtige Problem, og her er det jo saaledes, at den gældende Lovs §§ 19 og 20 er formet helt tilfredsstillende, hvad angaar Sikring af danske Interesser i Forbindelse med en saadan eventuel tysksproget Højskoles Drift. Det siges i disse Paragraffer, at Statskonsulenten for Ungdomsundervisningen udfører Tilsynet efter en Instruks, som Undervisningsministeren udformer. Der er her paa en ganske naturlig Maade givet Undervisningsministeren en klar Bemyndigelse til at forme Tilsynsinstruksen saaledes, som Forholdene til enhver Tid maatte kræve det, altsaa ogsaa med Henblik paa specielle Tilfælde, med Henblik paa de enkelte Folkehøjskoler med tysk Sprog, som maatte blive anerkendt. Jeg mener, at de nugældende Bestemmelser baade med Hensyn til Godkendelse og med Hensyn til Tilsyn er formet saaledes, at de er tilfredsstillende set fra et Lovgiversynspunkt, og jeg kender ogsaa af egen Erfaring, at de administreres paa en saadan Maade, at vi her har et ganske enestaaende Eksempel paa Skolefrihed. De nugældende Bestemmelser er udmærkede at administrere efter.

Til dette mit Synspunkt: at Lovforslaget er overflødig, kommer en meget alvorlig Betænkelse, som jeg synes bør fremføres. Den foreslaaede § 23 er formet saadan, at den indeholder en almindelig Bemyndigelse for Undervisningsministeren til at fastsætte Vilkaarene for Godkendelse af Højskoler med tysk Undervisningssprog, det vil sige, at de i Højskolelovens §§ 3—6 nævnte Vilkaar kan tilsidesættes — saadan maa § 23 forstaas. Det er meget uheldigt, at man laver en saadan Undtagelsesbestemmelse til nogle klare og gode og praktiske Regler, som vi i Forvejen har dem, og man kunde tænke sig, at en saadan Undtagelsesbestemmelse kunde blive misbrugt engang i en fjernere Fremtid. Alle i denne Sal er formentlig i Dag enige om at tilslutte sig afdøde Fru Nina Bangs Synspunkter og beklage, at det tyske Gymnasium i Aabenraa fik Eksamensret til den danske Studentereksamen. Man vil vide, at denne Eksamensret blev tilstaaet *administrativt* som Følge af en politisk Handel med det tyske Mindretal i den Periode, da Socialdemokratiet kæmpede for Flertal i Landstinget. Man købte de tyske Valgmandsstemmer og

betalte med at give Eksamensret til et tysk Gymnasium. Jeg kan ikke være med til at forringe vor nuværende Højskolelovgivning ved at give en Bemyndigelse, der aabner Mulighed for et politisk Misbrug af Administrationen af de danske Højskoler og Landbrugsskoler Forhold engang i Fremtiden.

Jeg er fuldstændig klar over, at de Tanker, jeg her fremfører om Fortidens skræmmende Spor og om Fremtidens Muligheder for Misbrug, ikke har været bestemmende for Kommissionens Udformning af Forslaget til den nye § 23. Der bør imidlertid tages Hensyn til disse Forhold. Det, der er afgørende for mig, er imidlertid ikke disse Betæneligheder, hvor alvorlige de end er; det afgørende er, at jeg synes, Lovforslaget er unødvendigt. Jeg vil gerne her beklage, at vi i vor Gruppe, der jo havde Lejlighed til at deltage i den sønderjyske Skolekommissions Arbejde, ikke paa et tidligere Tidspunkt i Kommissionen gav Udtryk for dette Standpunkt, men Højskolespørgsmaalet var jo et lille Sidespørgsmaal i Forhold til Hovedemnet, saa man vil formentlig indrømme, at der heri ligger nogen Undskyldning for, at vi ikke tidligere har gjort Indsigelse mod dette Forslag.

Det vil være ubilligt at rette nogen skarp Kritik mod den højtærede Undervisningsminister, fordi han har fremsat Forslaget, og vor Gruppe har jo selv et Ansvar for det, men jeg vil henstille til den højtærede Minister at trække Forslaget tilbage. Selvfølgelig vilde det være det bekvemteste at begrave Forslaget i Udvalg i den forhaabentlig meget korte Tid, der er tilbage af indeværende Samling, og saa undlade at genfremsætte Forslaget i næste Samling, men det vil efter min Mening være mere tiltalende, om vi rent ud siger: Vi har begaaet en Fejl, og derfor standser vi dette Forslags Behandling.

Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale, at man slutter sig til de af mig fremførte Synspunkter.

Undervisningsministeren (Hartling):

Jeg takker de 5 Partiers ærede Ordførere for den Tilslutning, de har givet Lovforslaget, der jo, som det blev bemærket, er et af Resultaterne af den sønderjyske Skolekommissions Arbejde.

Med Hensyn til det, som den sidste ærede Ordfører, det ærede Medlem Hr. Stærmosen, fremkom med, at Forslaget var unødvendigt, og at det var en Fejl, at det i det hele taget var kommet frem i Kommissionens Betænkning, en Fejl, som det ærede